

زبان، ذهن و معنا

(با تأملی در چیستی رمان و چرایی شعر)

اسماعیل یوردشاهیان

(ای اورمیا)

www.ketab.ir

انتشارات فروزید

سرشناسه:	یوردشاهیان، اسماعیل، ۱۳۳۴-
عنوان و نام پدیدآور:	زبان، ذهن و معنا (با تأملی در چیستی رمان و چرایی شعر/ اسماعیل یوردشاهیان (ای اورمیا)
مشخصات نشر:	تهران: انتشارات مروارید، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	ص. ۱۰۶.
شابک:	978-964-191-871-4
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه: ص ۱۰۱.
عنوان دیگر:	با تأملی در چیستی رمان و چرایی شعر.
موضوع:	زبان - فلسفه - Philosophy and languages - Language
موضوع:	خواندن - استنباط Reading comprehension
موضوع:	فلسفه ذهن Philosophy of mind
موضوع:	بافت (زبان‌شناسی) Context (Linguistics)
موضوع:	داستان‌های فارسی - تاریخ و نقد
موضوع:	Persian fiction - History and criticism
موضوع:	شعر فارسی - تاریخ و نقد
موضوع:	Persian poetry - History and criticism
بندی کنگره:	P ۱۰۶
رده‌بندی دیوبی:	۴۰۱
شماره کتابشناسی ملی:	۷۳۸۱۹۳۹

انتشارات مروارید

تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، پلاک ۱۱۸۸، ص ۱۰۶، ۱۳۱۴۵-۱۶۵۴
 دفتر: ۶۶۴۰۰۸۶۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۸۴۶۱۲ فاکس: ۶۶۴۸۴۰۲۷ فروشگاه: ۶۶۴۶۷۸۴۸
<https://telegram.me/morvaridpub> - [m/morvaridpubpubhttps://instagram.com](https://morvaridpubpubhttps://instagram.com)
www.morvarid.pub

زبان، ذهن و معنا

(با تأملی بر چیستی رمان و چرایی شعر)

اسماعیل یوردشاهیان (ای اورمیا)

تولید فنی: الناز ایللی

صفحه‌آرایی: تینا حسامی

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰

چاپخانه: هوران

تیراژ: ۲۲۰

شابک ۴-۸۷۱-۱۹۱-۹۶۴-۹۷۸-978-964-191-871-4

۲۶۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار.....	۵
بخش اول: زبان، ذهن و معنا.....	۹
زبان، معنا و جریان شکل‌گیری نظام‌مند آن.....	۱۱
ذهن، معنا و مفهومی‌های حسی.....	۱۸
زبان حسی هنر.....	۲۴
بخش دوم: در تحلیل خواندن و زوال متن.....	۳۱
ذهن، معنا و مفهومی‌های حسی.....	۳۳
مرگ متن در خواندن و خوانده شدن.....	۴۰
متن و خوانش متن و اثبات نظریه‌ی خواندن.....	۵۱
مرگ متن.....	۵۵

بخش سوم: در چستی رمان و شعر ۶۱

مرگ نویسنده در ساعت مرگ اثر ۶۳

رمان ایران و مرگ نویسنده ۷۰

رهاشدگی شاعر و شعر ۸۳

در چرایی و چستی شعر ۸۹

مرگ شعر ۹۴

منابع ۱۰۱

www.ketab.ir

پیشگفتار

بحث در زمینه‌ی زبان، ذهن، معنا و مبانی شکل‌گیری ذهن و حاصل شدن شعور در جریان شناخت و جاری شدن مفهوم و زبان که به خواندن و گفتن می‌انجامد، موضوع بحث این رساله‌ی تحقیقی است.

تلاش من در این رساله، روشن نمودن رابطه‌ی ذهن با تصویرهای ذهنی است که به بلوک‌های اولیه‌ی زبان در جریان ادراک ختم می‌شوند. پندار من بر این است که انسان همه‌چیز را در زبان بعد از مفهوم‌یابی و خوانش ادراکی می‌بیند و معنی می‌کند. زبان، معرف آدمی و بودن او و جهان و فرهنگ اوست. ما همه‌چیز را با زبان می‌بینیم، با زبان فکر می‌کنیم، با خود حرف می‌زنیم. ما جهان را با زبان می‌خوانیم. این خوانش در حقیقت معنی حقیقی زندگی ماست. برای همین باید تحلیل و معرفی شود. اما پیش از معرفی، باید تعریف‌مان را در رابطه با همه‌ی موارد و مسائل روشن کنیم.

تعریف هر چیز در حقیقت روشن نمودن هستی، ساختار، علت وجود و چگونگی بودن آن است. نام و هویت مفهومی آن چیز را در جریان ادراک و شعوریابی، بر اساس این شناخت و معرفی انتخاب می‌کنند و در کد مفهومی زبانی قرار می‌دهند. در جهان همه‌چیز بر مبنای هر زبان خاصی

اسمی دارد و با مشخصه‌هایی که تعریف شده، معرفی می‌شوند.
راستی اگر این مشخصه و نام را از هر عنصر و موردی بگیریم، آن را چگونه خواهیم خواند؟

آیا خواندن، شناختن نوعی معرفی کردن است؟ راستی خواندن چیست؟ چگونه اتفاق می‌افتد؟ آیا ما همه‌چیز را یکسان می‌خوانیم؟ چه فرقی بین خواندن و خوانده شدن است؟ اگر بخوایم به این سؤال پاسخ دهیم، باید به تعریف‌ها و ساختار مراحل شناخت برگردیم. به عوامل تأثیرگذار، به تأثیر محیط، نوع زیست و شکل زبان و تأثیر لحن در بیان و خواندن متن.

پس ناگزیر خواهیم شد که معنای همه‌چیز را دریابیم تا به حقیقت تعریف هر چیز برسیم. همین‌طور ناگزیر به تحلیل و تفسیر همه‌چیز خواهیم شد. اما این‌جا باید یک چیز را به‌تأکید یاد آوری کنم که در تحلیل جریان شناخت و مراحل خواندن و خوانده شدن یک اتفاق می‌افتد؛ یعنی مرگ متن.

و این سؤال پیش می‌آید که آیا مرگ متن فقط با خواندن و خوانده شدن روی می‌دهد و یا بعد از نوشته شدن و انتشار؟ خواندن در حقیقت بر ملا نمودن هستی پنهان و یا جوهر هر متن و یا هر چیزی است و همین‌طور کشتن آن.

انتشار هر متن یا هر چیزی در حقیقت تکثیر آن به‌شکل وجودها و موجودیت‌های مختلف است. در جهان متکثر ما هر متنی در خوانش و تأویل و تحلیل‌های متعدد و متفاوت به اجزا و وجوه مختلف تقسیم، تحلیل، تکه‌پاره شده و از بین می‌رود در حقیقت با بر ملا شدن جوهر متن، متن می‌میرد.

با اثبات تکثر و مرگ متن این سؤال پیش می‌آید که چه‌چیز بی‌مرگ و

جاودانه است؟ تأمل در این مسائل موضوع بحث این رساله در ابعاد تحلیلی ذیل است:

■ زبان، ذهن، معنا

۱. زبان، معنا و جریان شکل‌گیری نظام‌مند آن
۲. ذهن، معنا و مفهومی‌های حسی و تأثیر لحن در خوانش
۳. خواندن متن و شکل خواندن و تفسیر شدن
۴. جریان خواندن و اثبات تئوری مرگ متن

www.ketab.ir